

مناسبات سیاسی حکومت‌های محلی دکن
(نظام شاهیان و قطب شاهیان)
با صفویه با نگرش مذهبی

www.ketab.ir

دکتر علیرضا قاسم‌پور نوییجاری

سرشناسه	:	قاسمپور نوبیجاری، علیرضا، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مناسبات سیاسی حکومت‌های محلی دکن (نظام‌شاهیان و قطب‌شاهیان) با صفویه با نگرش مذهبی/ علیرضا قاسمپور نوبیجاری.
مشخصات نشر	:	قم: واصف لاهیجی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۸ ص.
شابک	:	978-600-7360-63-7
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبیا
پادداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۸۸-۲۷۳.
موضوع	:	ایران -- روابط خارجی -- هند
	:	Iran -- Foreign relations -- India
موضوع	:	اسلام -- هند -- تاریخ
	:	Islam -- India -- History
موضوع	:	هند -- روابط خارجی -- ایران
	:	India -- Foreign relations -- Iran
	:	هند -- تاریخ -- قطب شاهیه، ۱۵۱۲-۱۶۸۷ م.
	:	India -- History -- Qotb Shahiyah, 1512 - 1687
	:	ایران -- روابط خارجی -- قرن ۱۰ - ۱۲ ق.
	:	Iran -- Foreign relations -- 16 - 18th centuries
	:	ایران -- تاریخ -- صفویان، ۹۰۷ - ۱۱۴۸ ق.
	:	Iran -- History -- Safavids, 1502 - 1736
	:	دکن (هند) -- تاریخ
	:	Deccan (India) -- History
رده بندی کنگره	:	DSR۱۳۹
رده بندی دیویی	:	۳۲۷/۵۵۰.۵۴۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۵۰۰۹۷۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبیا

نام کتاب : مناسبات سیاسی حکومت های محلی دکن

مؤلف : دکتر علیرضا قاسم پور نوبیجاری

ناشر : واصف لاهیجی

نوبت چاپ : اول ۱۴۰۰

قیمت : ۶۰۰۰۰ تومان

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

شابک : ۹۷۸-۷۳۶۰-۶۰۰-۶۲-۰

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
۱۱	 فصل اول: مباحث مقدماتی
۱۱	 ۱-۱ ایران و هند
۱۱	 ۱-۱-۱ کوچ آریایی‌ها به سرزمین هند در ادوار پیش از تاریخ
۱۶	 ۲-۱-۱ آریایی‌های دوره ودایی
۱۷	 ۳-۱-۱ آریایی‌های دوره برهمنی
۱۹	 ۴-۱-۱ مذهب آریایی‌ها
۲۰	 ۵-۱-۱ روابط دیرینه بین ساکنین فلات ایران و سرزمین هند
۲۵	 ۶-۱-۱ علل کوچ ایرانیان به سرزمین هندوستان
۲۷	 ۷-۱-۱ وابستگی تمدن و فرهنگ ایران و هند
۳۰	 ۸-۱-۱ علائق تاریخی، مذهبی، سیاسی و فرهنگی بین دو ملت
۳۰	 ۹-۱-۱ روابط ایلامیان هخامنشیان و اشکانیان با هند
۳۳	 ۱۰-۱-۱ کوچ پارسیان ایران به هند پس از ورود اسلام به ایران
	 ۱۱-۱-۱ روابط ایران و هند در دوران حکومت سلاطین ترک غزنویان، سلجوقیان، خوارزمشاهیان و دیگر سلسله‌های ترک نژاد
۳۹	 ۲-۱ نقش اسلام در ارتباط ایران و هند
۳۹	 ۱-۲-۱ چگونگی ورود اسلام و انتشار آن در هند
۴۴	 ۲-۲-۱ گستره مسلمانان در هندوستان
	 ۳-۲-۱ گسترش اسلام در جنوب هند و شکل‌گیری حکومت‌های اسلامی تفصیلی و شیعه و گسترش تفکرات صوفیانه و روابط آن‌ها با ایران
۴۶	 ۴-۲-۱ آثار حکومت‌های اسلامی در جنوب هند
۴۸	 ۵-۲-۱ پیوندهای مذهبی، سیاسی میان حکام دکن و ایران عصر صفوی
۵۵	 ۶-۲-۱ ارتباطات صفویه با حکام شیعه جنوب و مغولان هند
۵۸	 ۷-۲-۱ فرقه‌های شیعه در اسلام و هندوستان
۶۲	 ۸-۲-۱ کوچ ایرانیان شیعه به دربارهای جنوب هند

- ۳-۱ سلسله‌های حکومتگر در هند ۷۰
- ۱-۳-۱ سلسله بهمنی ۷۰
- ۱-۱-۳-۱ چگونگی تشکیل سلسله ۷۰
- ۲-۱-۳-۱ پایتخت‌ها، دوگیر (دوا گهر)، گلبرگا، بیدر ۷۲
- ۳-۱-۳-۱ نقش ایرانیان به‌ویژه محمود گاوآن در تثبیت اقتدار سلسله، تبعات قتل محمود گاوآن ۷۳
- ۳-۱ جغرافیا و تاریخ سیاسی دکن ۷۷
- ۱-۳-۱ جغرافیای دکن ۷۷
- ۲-۳-۱ تاریخ سیاسی دکن ۷۸
- ۱-۲-۳-۱ تاریخ سیاسی دکن از ورود اسلام تا تشکیل حکومت بهمنیان ۷۸
- ۲-۲-۳-۱ انقراض حکومت بهمنی و تأسیس حکومت‌های محلی ۸۳
- ۴-۱ تشکیل دولت‌های پنج‌گانه عادل‌شاهی، قطب‌شاهی، نظام‌شاهی، بریدشاهی و عمادشاهی ۸۴
- ۱-۴-۱ چگونگی تشکیل سلسله عادل‌شاهی ۸۴
- ۲-۴-۱ سلسله قطب‌شاهیان ۸۶
- مذهب: ۹۳
- نفوذ ایرانیان: ۹۳
- زبان و شعر فارسی: ۹۴
- معماری: ۹۵
- ۳-۴-۱ بریدشاهیان ۹۶
- آثار تاریخی ۹۸
- ۴-۴-۱ نظام‌شاهیان یا سلطنت احمدنگر (۱۰۰۷-۸۹۶ ه‍.ق / ۱۵۹۸-۱۴۹۱ م) ۹۹
- ۵-۴-۱ آفاقیان و نظام‌شاهیان ۱۰۴
- ۶-۴-۱ سلسله عمادشاهی ۱۰۵
- ۵-۱ جایگاه ایرانیان مهاجر در حکومت‌های جنوب هند (دکن) ۱۰۶
- ۱-۵-۱ حکومت عادل‌شاهیان در بیجاپور ۱۰۷
- ۲-۵-۱ حکومت قطب‌شاهیان در گلکنده و حیدرآباد ۱۰۹
- فصل دوم: مناسبات سیاسی حکومت قطب‌شاهیان با صفویه با نگرش مذهبی ۱۱۳
- ۱-۲ نقش ایرانیان مهاجر در قلمرو قطب‌شاهیان ۱۱۳
- ۱-۱-۲ قطب‌شاهیان (۹۱۸-۱۰۸۳ ه‍.ق) ۱۱۳
- ۲-۱-۲ نقش ایرانیان در سیستم حکومتی قطب‌شاهیان ۱۲۱
- ۳-۱-۲ نگاهی به عملکرد مذهبی و فرهنگی قطب‌شاهیان و نقش ایرانیان در آن ۱۴۷
- ۴-۱-۲ نگاهی به رابطه قطب‌شاهیان با حکومت صفویه ۱۵۵

۲-۲	تأثیر مناسبات صفویه و بابری بر روابط دولت‌های شیعه دکن با دولت صفویه	۱۶۹
۲-۲-۱	شاه اسماعیل اول و تشکیل دولت صفویه	۱۶۹
۲-۲-۲	ابتدای روابط صفویه با دکن	۱۷۲
۲-۲-۳	شاه طهماسب	۱۷۴
۲-۲-۴	رقابت‌های سیاسی گروه‌های شیعه (تقابل آراء و عقاید مذهبی):	۱۷۶
۲-۲-۵	شاه اسماعیل دوم	۱۷۷
۲-۲-۶	محمد خدابنده	۱۷۹
۲-۲-۷	شاه عباس اول	۱۸۲
۲-۲-۸	فتح هرمز - توسعه روابط سیاسی و فرهنگی صفویه با جنوب هند	۱۸۴
۲-۲-۹	ارتباط فتح قندهار (۱۰۳۱) با جنوب هند	۱۸۸
۲-۲-۱۰	شاه صفی، شاه عباس دوم، شاه سلیمان	۱۹۱
۲-۲-۱۱	حکومت بابریان	۱۹۵
۲-۳	مناسبات قطب‌شاهیان و صفویه	۱۹۷
۲-۳-۱	ابعاد روابط خاندان قطب‌شاهی با صفویه	۱۹۷
۲-۳-۲	مناسبات سیاسی قطب‌شاهیان با دولت صفوی	۲۰۲
۲-۳-۳	مناسبات فرهنگی قطب‌شاهیان با دولت صفوی	۲۱۰
فصل سوم: مناسبات سیاسی حکومت نظام‌شاهیان با صفویه با نگرش مذهبی		
۱-۳	نظام‌شاهیان (۸۹۵-۱۰۴۴ ق)	۲۱۳
۱-۳-۱	احمد نظام‌شاه	۲۱۳
۱-۳-۲	برهان نظام‌شاه بن احمد نظام‌شاه (۹۱۴-۹۶۱ ق)	۲۱۴
۱-۳-۳	حسین نظام‌شاه بن برهان نظام‌شاه (۹۶۱-۹۷۲ ق)	۲۱۵
۱-۳-۴	مرتضی نظام‌شاه بن حسین نظام‌شاه (۹۷۲-۹۹۵ ق)	۲۱۵
۱-۳-۵	حسین دوم نظام‌شاه بن مرتضی نظام‌شاه (۹۹۶-۹۹۷ ق)	۲۱۶
۱-۳-۶	اسماعیل نظام‌شاه بن برهان‌شاه دوم (۹۹۷-۹۹۹ ق)	۲۱۶
۱-۳-۷	برهان نظام‌شاه دوم بن حسین نظام‌شاه (۹۹۹-۱۰۰۲ ق)	۲۱۷
۱-۳-۸	ابراهیم نظام‌شاه بن برهان نظام‌شاه دوم (۱۰۰۲-۱۰۰۳ ق)	۲۱۹
۲-۳	تاریخ سیاسی نظام‌شاهیان (۸۹۵-۱۰۴۲ هـ ق)	۲۲۰
۲-۳-۱	احمد نظام‌شاه بحری (۸۹۶-۹۱۵ هـ ق)	۲۲۱
۲-۳-۲	از برهان نظام‌شاه تا پایان حکومت عادل‌شاهیان (۹۶۰-۹۱۵ هـ ق)	۲۲۲
۳-۳	از تشیع در احمدنگر تا اختلافات سیاسی - مذهبی	۲۲۴
۳-۳-۱	تشیع در احمدنگر	۲۲۴
۳-۳-۲	پیامدها؛ اختلافات سیاسی - مذهبی	۲۲۹
۴-۳	شاه طاهر؛ دیوانسالار ایرانی و عامل تحکیم روابط صفویه و نظام‌شاهیان	۲۳۴

مقدمه

در زمان شاه اسماعیل صفوی عاملی که موجب ارتباط ایران با نظام شاهیان و قطب شاهیان شد، رفتن شاه طاهر به احمدنگر و یکی از شاهزادگان قراقویونلو به نام قلی به دکن و ورود به دستگاه حکومتی بهمنیان بود.

وجود شاه طاهر در دربار نظام شاهیان دوره جدیدی در تاریخ این دولت آغاز کرد. نفوذ وی در برهان نظام شاه سبب گردیدن او به تشیع شد چنان که مذهب تشیع را به عنوان مذهب رسمی اعلام نمود.

سلطان قلی چون خورشید بود. بعد از شنیدن خبر جلوس شاه اسماعیل صفوی که او را مرشد خود می دانست در خطبه نام او را مقدم بر نام خود گردانید و به تدریج نام اصحاب ثلاثه را از خطبه ساقط ساخت و چون برهان شاه که با کمک شاه طاهر در احمدنگر مذهب شیعه را رواج داده بود، در غایت اطمینان دستور داد در خطبه های نماز جمعه نام ائمه اثنی عشری قرائت شود و بدین سان ارادت خود را نسبت به این خاندان آشکار نمود.

انتخاب مذهب تشیع توسط نظام شاهیان و قطب شاهیان باعث ایجاد و توسعه روابط سیاسی و فرهنگی آنها به صفویه شد.